

08.03.2021

Asia/5

§ 20

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen elinkeino- ja markkinointi -yhteisöryhmään kuuluville tytäryhteisöille

HEL 2021-002074 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä elinkeino- ja markkinointi -yhteisöryhmään kuuluvien tytäryhteisöjen omistajastrategiat liitteiden mukaisesti.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Forum Virium Helsinki Oy
- 2 Helsingin tapahtumasäätiö sr
- 3 Helsinki Abroad Ltd Oy
- 4 Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr
- 5 Stadion-säätiö sr

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elinkeino- ja markkinointiryhmään kuuluvat tytäryhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuuston hyväksymän voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöt salkutetaan markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan kokonaisharkintana käyttäen hyväksi seuraavia markkinaehtoisuuteen ja elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä tunnusmerkkejä:

- yhteisöä ei ole nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta
- yhteisöllä ei ole julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä,
- yhteisön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- yhteisö toimii kilpailuolosuhteissa (kilpailutilanne, markkinaehtoinen hinnoittelu),
- yhteisön toiminta kohdistuu laajaan tai rajoittamattomaan asiakaskuntaan,
- yhteisön toiminta perustuu pääosin omaan tulorahoitukseen, eikä julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaista omistajastrategiaa.

Kaupungin omistajaohjauksessa voidaan konserniohjeen mukaan soveltaa erilaisia toimintaperiaatteita ja -tapoja markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ja muiden tytäryhteisöjen välillä. Eri salkuissa oleville tytäryhteisöille voidaan esimerkiksi asettaa erilaisia velvollisuuksia raportoinnin, tiedottamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen ja ne voivat noudattaa erilaista henkilöstöpolitiikkaa.

Konserniohjeen mukaan markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt kuuluvat pormestarin ja apulaispormestarien välisessä toimialajaossa pormestarin toimialaan. Muiden tytäryhteisöjen kuuluminen pormestarin tai apulaispormestarin toimialaan ratkaistaan asianomaisen yhteisön toimialan perusteella.

Muut kuin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt

Edellä mainittujen konserniohjeessa määriteltyjen kriteerien perusteella kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin.

Nämä noin 80 kaupungin tytäryhteisöä tuodaan päätöksentekoon jaoteltuna kaupungin konserniohjauksen talouden ja toiminnan seurannassa käytetyn yhteisöryhmittelyn mukaisesti.

Yhteisöryhmät ovat:

- alueelliset ja infra,
- asunnot,
- elinvoima- ja markkinointi
- kulttuuri
- liikunta
- sosiaali- ja terveys
- toimitilat
- tukipalvelut ja muut.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat

Kaupunginhallitus päätti liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä koskevista omistajapoliittisista linjauksista 26.4.2011. Erityisesti omistuksen säilyttämistä koskevia linjauksia on sen jälkeen muutettu tytäryhteisökohtaisesti tarvittaessa.

Nykyiset omistajapoliittiset linjaukset eivät enää ole riittävän kattavat välittääkseen kaupungin omistajatahdon tytäryhteisöjen ja -säätiöiden hallituksille ja toimitusjohtajille. Omistajastrategioilla tulee pystyä aiempaa paremmin tukemaan ja edistämään tytäryhteisöjen pitkäaikaista kehittymistä. Kaupunginkansliassa on valmisteltu uudenlainen tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian malli, jonka avulla on tarkoituksena kuvata tytäryhteisön johdolle kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteita ja odotuksia yhteisöä kohtaan, jotta yhteisön johto osaa johtaa ja kehittää toimintaa oikean suuntaisesti oman toimivaltansa puitteissa.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Uudet tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa.

Uudessa tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa tehdään omistukseen, strategiseen tahtotilaan sekä hallitukseen liittyviä linjauksia kunkin tytäryhteisön tai niiden muodostaman alikonsernin osalta. Näiden linjausten tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä. Omistajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitsemään vuotta ja niitä päivitetään jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain tai yksittäistapauksessa aina tarpeen mukaan esimerkiksi toimintaympäristön merkittävien muutosten johdosta.

Konserniohjeen mukaisesti omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Kaupungin omistuksella yhteisöissä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Näin ollen omistuksen osalta keskeinen omistajastrategioissa linjattava asia on edelleen se, säilytetäänkö kaupungin omistus entisellään vai onko siihen tarkoitus tehdä muutoksia. Lisäksi määritellään muun muassa yhteisön tarkoitusta ja tehtävää, yhteisön merkitystä kaupungille sekä yhteisön salkutusta.

Strategista tahtotilaa koskevien linjausten osalta keskeisimmät asiat liittyvät tavoitetilaa sekä kehittämislinjauksiin keskipitkällä aikavälillä.

Hallitusta koskevien linjausten osalta tarkoituksena on vahvistaa edelleen tytäryhteisöjen hallitusten kollektiivista osaamista. Omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisökohtaisesti tarkemmin niitä osaamisalueita, joita nimenomaan kyseisen tytäryhteisön tai -säätiön hallituksella tulisi kollektiivisesti olla ja, jotka on tarpeen ottaa huomioon hallituksen jäseniä nimettäessä. Lisäksi määritellään mihin hallituspalkkioryhmään kyseinen yhteisö kuuluu.

Jäljempänä on mainittu liitteenä olevien omistajastrategialuonnosten keskeisimpiä kohtia eri tytäryhteisöjen ja/tai niiden muodostamien alikonsernien osalta. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa ei ole otettu erikseen kantaa vuoden 2020 toimintaan ja talouteen olennaisesti vaikuttavaan koronaviruspandemiaan strategioiden pitemmän aikavälin näkökulmasta johtuen.

Omistajastrategioista on käyty keskustelua kunkin tytäryhteisön hallituksen ja toimivan johdon kanssa ennen päätöksentekoa.

Forum Virium Helsinki Oy

Yhtiö tukee Helsingin kehittymistä maailman toimivimmaksi kaupungiksi ja vahvistaa kaupunkikonsernin tulevaisuusvalmiuksia mm. yhteiskehittämisen, innovaatioiden, kokeilujen, pilottien sekä kansainvälisten verkostojen avulla. Yhtiö toteuttaa kaupungin tavoitteita toteuttavia äly-

08.03.2021

Asia/5

kaupunkihankkeita sekä tulevaisuuden kaupunkiratkaisuja yhdessä kaupunkikonsernin, kaupunkilaisten ja yritysten sekä tutkimuslaitosten kanssa.

Helsingin kaupunki omistaa yhtiön osakekannasta 100 %.

Yhtiön tavoitteena on vahvistaa Helsingin kaupunkikonsernia, konserniyhteisöjä ja alueella toimivien yritysten kykyä hyödyntää uusia teknologioita ja digitalisaation tuomia mahdollisuuksia.

Yhtiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät toiminnan vaikuttavuuteen, osaavaan henkilöstöön, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen sekä riittävään maksuvalmiuteen.

Helsingin tapahtumasäätiö sr

Säätiö tuottaa Helsingin merkittäviä kaupunki- ja yleisötapahtumia, jotka ovat osana koko kaupungin brändiarkkitehtuuria.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa.

Säätiön toiminta ja tapahtumakokonaisuus parantavat merkittävästi kaupungin asemaa monipuolisena, omaleimaisena ja kansainvälisesti vetovoimaisena tapahtumakaupunkina.

Säätiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät kaupungin vetovoiman kasvattamiseen, asiakaskeskeisyyteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen sekä riittävään vakavaraisuuteen.

Helsinki Abroad Ltd Oy

Yhtiö ylläpitää Pietarissa Helsinki-keskusta. Yhtiön tehtävänä on edistää kaupungin etuja ja edunvalvontaa Venäjällä.

Helsingin kaupunki omistaa yhtiön osakekannasta 100 %.

Yhtiö edistää Helsingin kaupunkidiplomatiaa, mainetta ja pitkäjänteistä yhteistyötä erityisesti Pietarin ja Moskovan kaupunkien kanssa sekä tukee osaltaan kaupungin elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteuttamista. Yhtiö tekee tiivistä yhteistyötä kaupunkikonsernin sekä muiden sidosryhmien, erityisesti Uudenmaan Liiton kanssa.

Yhtiön omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät asiakaskeskeisyyteen sekä Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen.

Helsinki Abroad Ltd Oy:n omistusta ja toimintojen mahdollista yhdistämistä perustettavana olevan Helsinki Inc. Oy:n toimintojen kanssa tar-

08.03.2021

Asia/5

kastellaan myöhemmin erikseen sen jälkeen, kun Helsinki Partners Oy on aloittanut varsinaisen toimintansa.

Korkeasaaren eläintarha sr

Säätiö suojelee uhanalaisia eläimiä ja niiden elinympäristöjä sekä ylläpitää Korkeasaaren eläintarhaa, joka on merkittävä matkailu- ja virkistyskohde kaupunkilaisille ja matkailijoille. Säätiö tukee toiminnallaan kaupungin vetovoimaan, matkailuun ja tapahtumallisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutumista.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa.

Tavoitteena on suunnitelmallisesti uudistettava ja kehitettävä Korkeasaari, joka on Helsingin suosituimpia vierailu- ja virkistymiskohteita. Korkeasaarella tehdään vaikuttavaa ja monipuolista suojelutyötä.

Säätiön omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät kaupungin vetovoiman kasvattamiseen, asiakaskeskeisyyteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen, suojelutyön vaikuttavuuteen sekä riittävään vakavaraisuuteen.

Stadion-säätiö sr

Säätiön toiminta on osa kaupunkikonsernin liikunnalle tarjoamaa kapasiteettia ja toteuttaa omalta osaltaan Helsingin kaupungin liikkumisohjelman tavoitteita. Säätiö tukee kaupungin vetovoimaan ja tapahtumallisuuteen liittyviä tavoitteita tarjoamalla tiloja tapahtumajärjestäjille erilaisiin liikunnan ja urheilun tapahtumiin sekä kulttuuri-, viihde ja muihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa.

Säätiö on vaikuttava osa kaupungin liikunta- ja kulttuuripoliittisten tavoitteiden toteuttamista. Säätiö tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia liikunnan ja urheilun sekä muiden tapahtumien suurtilaisuuksille Olympiastadionilla.

Säätiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät Helsingin kaupungin liikkumisohjelman edistämiseen, asiakaskeskeisyyteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen, kustannustehokkuuteen sekä riittävään vakavaraisuuteen.

Lopuksi

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat kaupungin pitkän aikavälin omistajalinjauksia kunkin tytäryhteisön osalta. Linjausten on oltava yhteisöjen toiminnan kehittämisen tukemiseksi riittävän pitkäjä-

08.03.2021

Asia/5

teisiä. Omistajastrategioissa asetetaan tytäryhteisöille keskipitkälle aikavälille kaupunkiomistajan näkökulmasta keskeiset tavoitteet/kehityssuunnat ja niiden avainmittarit.

Omistajastrategioiden myötä on tarkoituksena luopua erillisestä vuotuisesta talousarviotavoitteiden asettamisprosessista. Omistajastrategioiden tavoitteet ovat pitkäjänteisempiä ja ne kiinnitetään paremmin kaupunkistrategiaan kuin nykyiset vuosittain erikseen asetettavat tavoitteet.

Yhteisöjen vaiheittaista etenemistä kohti konkreettisia tavoitetasoja ja/tai tavoitteilla osoitettuun haluttuun kehityssuuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seurantaa. Tuloksista raportoidaan konsernijaostolle ainakin yhteisöraporttien yhteydessä 1-2 kertaa vuodessa.

Jos mittarit osoittavat, että kehitys ei jonkun tytäryhteisön osalta ole tavoitteiden suuntaista, asiaan puututaan tarpeen mukaan konserniohjauksen keinoin. Tarvittaessa kehityssuuntaa osoittavia tavoitteita voidaan myös vuosittain tarkentaa konserniohjauksella yhteisöille asetettavilla omistajastrategian mukaisten mittareiden raja-arvoilla.

Omistajastrategioiden sekä niissä määriteltyjen keskeisten tavoitteiden ja mittareiden päivitystarvetta tarkastellaan jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain.

Konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitus päättää omistajastrategioista konsernijaoston esityksen pohjalta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Forum Virium Helsinki Oy
- 2 Helsingin tapahtumasäätiö sr
- 3 Helsinki Abroad Ltd Oy
- 4 Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr
- 5 Stadion-säätiö sr

Oheismateriaali

- 1 Helsingin kaupunkikonsernin omistajapolitiikka_KHS 26.4.2011

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

08.03.2021

Asia/5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elinkeino- ja markkinointi-ryhmään kuuluvat tytäryhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566